

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 195.

V Ljubljani, v soboto 25. avgusta 1888.

Letnik XVI.

Izbornici kotara koparskoga!

Dne 30. t. m. birati čete usljed punomoći, koju vam dadoše birači vašega kotara jednoga zastupnika na zemaljskom saboru u Poreču. Toga dana izvršiti čete najliepšu, nu ujedno najtežu i najodgovorniju državljansku dužnost. Radi toga valja vam triezno i ozbiljno promisliti, koga izaberete vašim zastupnikom, koji da bude vriedan, dostojan i sposoban zastupati interese ciele pokrajine, a napose probitku vaše i vašega naroda. Svim vam se je teško o tomu dogovoriti i sporazumiti, jer ste razdaleko ter nedolazite često u doticaj niti občina sa občinom, a kamu li izbornik sa izbornikom.

No, ono što bijaše svim vam teško, postigoše vaši prvaci, naši prijatelji i povjerenici. Ovi se sporazumiše medju sobom glede osobe, koja bi vas imala zastupati na zemaljskom saboru i kojoj čete vi bez dvojbe vaše glasove dati.

Osoba ta je rođjena, odgojena i živuća u vašem kotaru. Vaše je krvi i vašega jezika. U narodnom našem pokretu sudjelovala je vazda riečju i činom. Neima velika bogastva ni visokih naukah, al je zato imućna, poštena i značajna, zdrava uma, bistrih mislih i liepog izkustva. Rodoljubje njegovo i pošteno mu ime poznato je širom ciele Istre, ter je njegova najveća zasluga, da je oslobodjena jedna od najvećih občinah Istre izpod tuđinstva i privedena u krilo hrvatskih i slovenskih sestricah.

Značajnik, poštenjak i rodoljub taj jest gospodin

Frane Flego,

obćinski načelnik u Buzetu.

kojega vam podpisani preporučaju kano vašega zastupnika na zemaljskom saboru u Poreču i koji će zabran, muževno, dostojno i odlučno braniti i zagovarati vaše interese!

Da živi dakle narodni kandidat za izvanjske občine koparskoga kotara g. Frane Flego!

Odbor pol. društva „Edinosti“.

Uredn. „Edinosti“. Uredn. „Naše Sloge“.

Delavsko vprašanje.

△ Socijalno vprašanje trka na vrata; vedno silnejši so vdarci, in tresejo se stebri družinskega in državnega življenja. Delavski nemiri, samomori in drugi zločini dokazujejo jasno, da se niso zboljšale socijalne razmere. Akoravno moramo priznati, da mnogim nemirom niso vzrok edino le žalostne in obupne družinske razmere, marveč tudi pomanjkanje krščanskega duha, smemo in moremo vendar trditi, da delavec vrže lopato in drugo orodje na stran, ker vidi, da dela in se potí za gospoda, a družina mu strada.

Od vseh strani čuje se bojni klic, ki zaduši prošnje pomoči in s tenko odejo zakriva socijalno vprašanje. Toda v kratkem pala bo „španjska stena“, in svet bo stal pred pošastjo, ki je ne bo mogel ukrotiti. Vprašanje bo: Ali ni sedanji družabni red popoln nered? In če je nered, proč ž njim.

Pa poglejmo naravnost v lice očetu tega nereda! Vemo, da se nam bo ta ali oni pomilovalno nasmehnil, a to nas ne moti. Moderni liberalizem, ki pa je sam sebi bog in je vstvaril „prosto konkurencijo“, ta je rodil v prvi vrsti — sicer ne brez pomagačev — toliko zlo. Apostoli prostosti so še sedaj tako slepi, da ne vidijo bede in reve. In ta stranka bila je do najnovejšega časa nepremagljiva, ne vsled svoje moči, marveč ker ima močna sobojevnika: sopar in električno iskro. Sedanje kulturno življenje, tako piše baron Fechenbach, zgubilo je več svojih starih stebrov, a novih si ni še postavilo. Tehnični razum prehitel je narodnogospodarski. Tehnični genij daroval je človeštvu v podobi odkritih naravnih moči pet milijard železnih sužnjev — to so „konjske moči“ strojev —, toda narodnogospodarski genij ni mu sledil. Nesrečna vera, da se bo narodnogospodarska harmonija sama osnovala, goljufala je vse. Najprvo so se trudili, da bi socijalno, obrtno in gospodarsko življenje v korenini predrugačili, in sedaj, ko nasledki teh prememb vznemirjajo človeško družbo ter ji preté s

propadom, stojé brez glave pred uganko moderne sfinge, pred socijalnim vprašanjem.

V polustoletji je tehnika s pomočjo postav, kate-tere ji je vsilil liberalizem, predrugačila zemlji obličje. Stari družabni red ustanovil je krščanski duh, ki je hotel človeka varovati proti človeku. A zginil je krščanski duh, in ž njim zrušil se je red v družbi. Od te družbe pa zahtevajo ljudje varnost svojih pridobitev. Narobe svet! Liberalizem vrgel je Boga z altarja ter zapodil iz šol in postav; s tem pa je tudi razrušil stebre javnemu redu. Poslopje, v katerem je stoletja delal človeški rod, leži v razvalinah. Ljudje so odpovedali pokorščino Bogu, in nespametni so toliko, da pokorščino zahtevajo zá-se. S katero pravico in po katerih načelih?

Da se odvrne socijalna nevarnost, treba je najprvo delavca zavarovati proti nezgodam, kakor je storila Avstrija z novejšimi postavami; dalje je treba delaveu določiti primerno število ur za delo in minimalno plačo. Kapitalist ali tovarnar tega ne bo storil, storiti morajo dotični faktorji. Stroj potrebuje mazila, isto tako človeški organizem tečne hrane in odpočitka. Ker pa delavec ni železen stroj, ki dela le s fizičnimi močmi, treba mu je blažiti tudi duha in srce. Na korist je kapitalistu, ako ne skrbi le za fizične moči svojih delavcev, temveč jim dá tudi sredstev, da si krepé duha in srce.

Države bi morale vsaka zá-se izračuniti potrebo izdelkov in na podlagi teh podatkov vravnati postavnim potom produkcijo. Tako bi nekoliko omejile divjo konkurencijo, va banque — igro z milijoni prebivalstva.

Socijalno zlo pa ni pospešil le kapital, naložen v tovarniških podjetjih, marveč tudi mobilni kapital, ki deluje le z obrestmi. Industrijski kapital izsesava delo in je provzročil novo, moderno suženjstvo v človeštvu; mobilni kapital pa posnema smetano z mleka produktivnega dela. Bismarck je rekel o industrijskem kapitalu, da je „kokoš, ki nese zlata jajca“. In res; s pomočjo tehničnih zavaznikov liberalizma in militarizma izlegli so se oni denarni velikani, ki še nosijo na glavah modernega

LISTEK.

Samotarjeva pisma.

II.

Svet je velikansko drevo, polno cvetja in sadja, pod katerim stanujejo razni narodi. Nekateri narodi zamenjajo cvetje s sadjem, drugi vživajo nezrelo sadje in vsled tega bolehalo, tretji zopet čakajo, da jim sadje prezori, pada na glavo in segnjije; le malo je narodov, ki oberó zrelo sadje o pravem času. Najbolj preprost človek uganil bo, kateri teh narodov je najmodrejši. V katero vrsto naj prištevamo Slovence? Mej Tantalide.

Svet pa je tudi velikanski oder, na katerem narodi nastopajo v raznih vlogah. Ko je vloga končana, narod izgine zopet v temi, iz katere se je izmotal, in drugi stopi na mesto njegovo. Kako mogočni so narodi na vrhunci slave svoje, in vendar kako slabi nasproti zakonom božje narave! Kje so Goti, ki so z divjimi nogami strli krono rimskih cesarjev; kje so divjega Atile strašni vojaki, Džingis kana krdela, ki so kakor kobilice pustošila zelena polja? Vlegli so se v grobove, kakor pred njimi

Feničani, Egipčani in drugi. Ostaline njihovih del občudujemo, vse drugo je prah in pepel. In pridejo časi, ko bodo morda o nas tako govorili. Ali smo v sredi nebrojne vrste igralcev na svetovnem odru, ali že bližje koncu?!

Tajnost, ki prikriva narodov usodo, razgrinja svojo gosto mrežo tudi nad njihovo zibeljo. Le jeden narod je, katerega življenje moremo zasledovati v vseh dóbah: narod hebrejski. A to ni čudno! Koliko narodov biva sedaj na zemlji, katerih imena, delovanje in mišljenje so nam neznana. Zato pa se tudi niso še rodili zgodovinarji, ki bi pisali životo-pise narodov. Pomanjkanje zadostnega gradiva ni temu edini vzrok, marveč nedostaje tudi vodilne niti skozi labirint narodov življenja in prepričanja o višjem vodstvu. „Nemesis“ starih narodov bila je nekaj posebnega in spominja na previdnost božjo nasproti slepemu „fatumu“.

Evrope zapad zaseli so Germani in Romani, na iztoku živé razna plemena naroda slovanskega. Ozmani stopili so le z jedno nogo v Evropo, in Grki, katerih pradedje so gojili lepe umetnosti, oprostili so se v novejšem času sramotnega večstoletnega suženjstva. Nemeec si pripisuje najlepše čednosti: resnost, bistrost, temeljitost, poštenost, in

Bog vedi kaj vse. A podoben je volku v pravljici z jagnjetom. Grize in popada na vse strani. To spričuje zgodovina. Ponos njegov mejí često na skrajno prevzetnost. Dosegel je vrhunec slave in moči, zato želi, zahteva, ukazuje, da vse leži pred njim v prahu. Ako ne ližeš mu petá ter strežeš na vsak migljaj, kališ mu mir v svoji hiši.

Apostol prostosti je Francoz, ki pa ne zasluži tega častnega naslova. Jaz nisem prepričan, da je Francozu ljubezen prostosti tako prirojena, kakor mački mišji lov. Ugovarjate mi lahko: Kaj pa revoluciji leta 1789 in 1830? — Kraljestva prestol je segnjil in strohnel, moral se je zrušiti: isti pa, ki so morda iz prestola pulili žeblje, kateri so piškave deske še držali, niso provzročili revolucije, marveč jo le pospešili. Francozi niso naredili niti revolucije, niti monarhije, marveč kdo drugi; le s krvjo so jo kropili. Julijska revolucija ni se rodila iz načel, temveč iz interesov. Ko bi Bourboni razumeli svoj čas, še danes bi kraljevali v tuilerijah. Velikemu narodu treba je le slave, krika in vpitja, in v ogenj gré za tebe. Spomnite se časov Ludovika XIV. in Napoleona I.! Kdaj je bila Francija ponosnejša, mogočnejša, in narod njen zadovoljnejši in srečnejši, kakor pod tema vladarjema? A tudi

liberalizma jajče lupine. Mobilni kapital bi mogli s časom izpodriniti, toda nihče noče ali ne more svetovati prave pomoči proti zlatemu mamonu. Le oglejte si moderne velikane, katerim le nekateri Angleži segajo do pasa:

Rotšildova hiša v Franciji premore okoli 3 milijarde frankov; baron Hirsch do 1200 milijonov; za tema se vrsté: Jay Gould, Mackay, angleški Rothschild, Vanderbilt, Jones in drugi, katerih vsak premore jedenkrat ali dvakrat 500 milijonov. O drugih Rotšildih v Nemčiji in Avstriji ne govorimo, mej katerimi ima jedna hiša v Berlinu na leto 15 milijonov dobička. To so ščuke! Dvojno je mogoče: Ako jezeru zajeziš odtok, voda se razlije čez bregove na vse strani; taka bo z vodnjaki velikega kapitala, ako mu ne izkopljejo odtokov, ali pa bodo nastale denarne države.

Moderna družba potrebuje pomoči; vlada, ki vé, kaj hoče in more, lahko ji pomore. Toda brez krščanstva, to je brez Boga, je trud zastoj. Ako se politika ne bo združila z morálo, šli bomo vedno rakovo pot, v propad. Žal, da mnogi potomci Machiavellijevi en miniature mislijo, da človek postane velik državnik, ako „in politicis“ sleče čast in vest. Upajmo, da se vreme zjasni.

Pustolovec Boulanger.

Pustolovec Boulanger je zopet junak v Franciji. V nedeljo vršile so se v štirih volilnih okrajih volitve v zbornico, in sicer v Amiensu, Dolenji Charenti, v Sommi in v Nordu. General je kandidoval v vseh okrajih. Dasi se je naprej vedelo, da zmaga v Dolenji Charenti — vzlic temu, da so republikanski listi prorokovali i tu poraz — nadejati se je bilo v obče, da v drugih okrajih gotovo propade.

Izid bil je presenetljiv: zmaga generala bila je popolna povsodi. V severnem kraju prosta sta bila dva mandata, in tudi tretjega si je prilastil odločni neprijatelj sedanje vlade in privrženec generala. Poraz, koji je zadel vladajočo stranko republikansko, je zelo občutljiv.

Danes pač ne more biti najmanjše dvojbe, da je Boulanger prešel popolnem v tabor ne samo nasprotnikov sedanje vladajoče republikanske stranke, temveč naravnost k bonapartovcem. Njim ima tudi zahvaliti trojno zmago v nedeljo. Ni še dolgo temu, ko je prisezal, da je telom in dušo republikanec, in da njemu za nič družega ne gré, nego da bi se republika iz sedanjega neblagega in zelo opasnega položaja otela brez škode in da bi republikanska uprava v Franciji vkoreninila se za vselej. Vsled tega zapustila ga je bonapartistična stranka, in ko je kandidoval na svojo pest v Gorenji Charenti — propal je sramotno.

Boulanger uvidevši, da se ne more povsem s svojo nezasluzeno populariteto vzdržati na površji, temveč zlasti s podporo protirepublikanskih strank, snel je raz obličje krinko. Njemu je mari samo osebna korist, neizmerna čestihlepnost žene ga vedno dalje in hoče stopati vedno višje in višje, in se ne sramuje nobenih, še takó podlih sredstev v dosego svojih namer. V zaslepljenosti svoji pa ne vidi, da je samo orodje raznih strank, ki izkoristujejo populariteto njegovo samo v svoj prosep; in ko dosežejo namen svoj in se jim posreči oživiti monar-

hijo, bode njih prva skrb, da se ga iznebé in otresejo. On se vidi znabiti v duhu diktatorja Francije, pa pripravlja in gladi pot nekemu drugemu.

K zmagi pripomogli so razven bonapartovcev tudi — novci. Večina pariških listov vpraša, kje in odkodi Boulanger dobiva denarja za svoje agitacije. Izračunilo se je, da se je za volilno borbo potrosilo tri milijone frankov, 500.000 frankov samo v Dolenji (inférieure) Charenti, kjer dobiva dan na dan 3000 agentov, ki so pod poveljem bonapartista Echassériaux-a, deset frankov. Razven poštenih monarhistov, ki se boré za monarhijo le iz ljubezni do domovine po vseh volilnih okrajih, je še mnogo nezadovoljnežev, ki imajo posebno veselje v tem, da vladi delajo neprijetnosti, in bodi vlada ta ali druga. Takih vrtoglavih, nestanovitnih in nezadovoljnih ljudi je povsodi dosti; nič jim ni po godu, vse je slabo, ničevno in nedostatno. To so zabavljaci od poklica, koje vselej in proti vsemu nahajamo v opoziciji, ki znajo samo poderati in uničevati. To so v tej dōbi najodločnejši privrženci generalovi, toda v tem hipu bi se postavili zoper njega, ko bi prišel sam do vlade. Sličnih življenj ni samo v Parizu, nego i po vsi Franciji v obilici, in ti se le preradi družijo z vsakim, ki se bojuje zoper obstoječi red.

Pač tužne razmere, v kojih se nahaja ponosna Francija! Ko bi bile le-te drugače, stalnejše, že davno bil bi pustolovec, kakoršen je Boulanger, nemogoč. Mož se ne odlikuje z nobenimi nenavadnimi duševnimi lastnostmi, in kar se tiče značaja njegovega, nekatera dejanja njegova žalostno svedočijo o njem.

Ta razdvojenost francoskih razmer je v očigled zdaj zopet napetemu položaju zamejnemu tem opasnejša: na mednarodnem obzorji zbirajo in drvé se pogubonosni oblaki, in Francija, mestu da bi zbirala sile svoje, slabi se z notranjimi razpori. Kaka bodočnost je neki namenjena pri takih razmerah današnji Franciji?

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. avgusta.

Notranje dežele.

Grof *Goluchovski* je dobil od vlade nalog, naj z obžalovanjem naznaui rumunski vladi dogodke ob meji in zahteva vojaške pomoči, da se ne bodo žalili avstrijski pooblaščenici na rumunskih tleh.

Grof *Julij Andrassy* je zbolel. Več listov je trdilo, da je malo upanja zanj, toda „Corr. Bur.“ trdi, da je Andrassyjeva bolezen le staro njegovo zlo, ki se je sedaj nekoliko shujšalo.

Kot naslednik *naučnega ministra Treforta* se imenuje grof Albin Csaky, sorodnik Tiszov. Tiszova stranka sama pa neki ni nič kaj zadovoljna s to kandidaturo.

Vnanje države.

V *srbski* prestolnici so minole dni zaprli mnogo oseb. Povod temu so bili po mestu nabiti oklici z napisom: „Kralj Milan je mrtev, živel kralj Aleksander!“ — Ko je bival kraj na Dunaji, došel mu je od tamošnje merodajne strani svét, naj se sporazume s kraljico, kajti to je edini način, da se more vzdržati na prestolu.

Bolgarske roparje sodilo bo vojno sodišče, akoravno ni proglašeno izjemno stanje. To okoliščino tolmačiti si moremo le iz tega, da so vodje „roparjev“ bivši častniki in da je vlada sama prišla

do prepričanja, kakov smoter imajo ti „roparji.“ — „Nar. Listom“ se poroča iz Sofije, da je napetost mej princem in častniki vedno večja. Pri vojaških vajah minole dni vršil se je neki v pričo cele vojne jako razburjen prizor mej vojnim ministrom in knezom. — Diplomatski agent Vulković se je včeraj povrnil na svoje mesto v Carjigrad.

Rusija bo poslala v kratkem večje število vojakov na odpust. Iz Petrograda se brzovaji mnogim listom, da bodo odpuščeni vojaki najstarejšega letnika namesto meseca februarija prihodnjega leta takoj po vojaških vajah; poleg tega bo šla na odpust polovica letnika 1885, tako, da bo ostalo pod zastavo le 3/2 letnika do dōbe, ko vstopijo letošnji novinci. To je posledica prikrajšane aktivne službe; v bodoče bode letniki polnoštevilnejši, nego dosedaj, ker bodo odslej stalno služili vojaki le štirih namesto petih letnikov. — Petrograjski listi trdijo, da je hotel Crispi s svojim potovanjem v Friedrichsrube le utrditi svoje stališče pri narodu in preprečiti interpelacijo zaradi Masave v zbornici. — „Grazdanin“ pravi, da se dosedanji francoski veleposlanik v Petrogradu Laboulaye ne bo več povrnil na svoje mesto, marveč bo na mesto njega imenovan general Gallifet.

Iz *nemške* armade bo odpuščenih tudi 70 polkovnikov, oziroma podpolkovnikov. General Brouart bo odstopil vojno ministerstvo generalu Hankeju. — Cesarju Viljemu so se predvčerajšnjim kot protektorju malteškega reda svečano izročile insignije tega reda. Po obredu viteškega vdarca je govoril cesar: „Tukaj na tem svetem mestu, kjer je stal pred petimi leti moj ranji oče, v smislu mojega v Bogu spečega starega očeta izjavljam in obljubujem kot protektor reda, da mu hočem biti varuh in zaščitnik, kakor gotovo mi Bog pomagaj!“

Crispi in *Bismarck* sta si pri slovesu po trditvi „Agenzie Stefani“ obljubila, da se bode ta v kratkem zopet sešla. Časopisje si beli glave v razlaganju in ugibanju o namenu tega sestanka. V tem pa so si vsi listi složni, da sta obravnavala kancler in Crispi o razprtji s Francijo zaradi masavske zadeve. Znano je, da se je Crispi posebno odlikoval v svoji zadnji dotični noti — s surovostjo. Bismarck ga je gotovo zaradi tega pohvalil ter izpodbujal, naj vstraja na tem potu, kajti kaj more biti Bismarcku ljubše, nego da sme „odium“ zaradi napada na Francijo odvaliti na druga pleča, ter pri tem vendar doseže svoj namen, da je Francija oslabil, ako ne drugače, pa vsaj morálno, ker se je morala ogniti v Berlinu skovanim spletkam.

Nemčija je naznanila *Turčiji*, da je prilastitev železniške proge med Belovo in Vakareloom s strani bolgarske vlade samovoljnost in da je Turčija popolnoma opravičena, ako si išče v tem slučaju svojo pravico z orožjem v roki. Diplomatski krogi naglašajo, da si v tem oziru naravnost nasprotujete Nemčija in Avstrija.

Francoski minister Goblet je predvčerajšnjim razposlal novo okrožnico o masavski zadevi. Ista potrjuje prejšnje note ter sklepa razpravo. Ali bo pustila Francija svojega konzula v Masavi, odvisno je od tega, kakošen izid bodo imele obravnave, ki se še vrše mej Italijo in Turčijo. — Oboroženje mornaričnega oddelka v Sredozemskem morji v namen vojaških vaj bilo je že več tednov poprej skleneno, vendar pa bi rado proglasilo občinstvo to nekakim odgovorom na Crispijevo potovanje v Friedrichsrube. — „National“ objavlja brzovajko, po koji se je knez Bismarck izrazil nasproti Crispiju, da je treba francoski narod nekoliko z mrzlo vodo polititi. Tudi drugi listi tekmujejo z razburjenimi poročili o sestanku v Friedrichsrube; trdijo, da se bo prepustil Italiji Tripolis, Avstriji Solun, Bolgarija pa ruskemu komisarju; s tem bi ostala Francija popolnoma osamljena. — Kakor vže poročano, otvorili so generalni svetniki minoli ponedeljek svoje zase-

(Dalje v prilogi.)

nikoli tako malo prost. Vendar Francoz ni pogrešal prostosti, ker svetil se je v slavi; še danes vtakne glavo v jarem, ako ga vprežeš v zlat voz, na katerem sedi „francoska slava“. „La grande nation“ zasluži slavo, da je najlahkomiselnejši v evropski družini; smé pa se ponášati tudi s hrabrostjo, poštenostjo in narodnim ponosom.

Francozu bližnji sosed je Anglež. Sovražita se že več stoletij, ker trgovinski interesi menda tako zahtevajo. Osveta se opušča povsod, mogoče, da si tudi Francoz in Anglež še stisneta roke. — V Angležu se pretaka germanska kri, a je odločnejši in svobodoljubnejši od Nemca.

Španjec strastno ljubi vero in domovino svojo, živa mu je domišljija, a ponos njegov večkrat je že smešen. Jezik njegov je plemenit. V njem spojila se je iberska kri z rimsko in gotsko, in tej daje značaj starih Mavrov iztočno barvo.

Starih Rimljanov pritlikavi potomci podedovali so po očmih svojih grdo lastnost, da zaničujejo svoje sosede kot divjake, ki jedó človeško mesó. Narod rimljanski je klical svojim vladarjem: panem et circenses, da je bil srečen; isto ponavlja sedanji Italijan. Evropski narodi se ne klanjajo italijanskemu čevlju, toda prosovoljno mu plačujejo carino

v spomin na čase nekdanjih rimskih vladarjev sveta.

O Grški pišejo, da se kot feniks vzdiguje iz pepela stare slave, kar pa meni samotarju ne gré prav v glavo. Dolgo suženjstvo potrla je grški rod, omahnili ste peruti Sokratovemu duhu. Grk ni pozabil, da mu je bil nekđaj gospod Filip makedonski in trideset tiranov. Sužnja ne lepe lastnosti njegova so last.

In če vprašam soseda svojega za sodbo o Slovanih? Kako sodi on? Navaden odgovor iz ust naših protivnikov je: Slovani so po številu veliki narod, ki ima mnogo moči, malo duha, kateremu ni odločena posebna vloga na odru svetovnem. Posamezna plemena so gnoj drugim rodovom, a glavno deblo razjeda črv cesaropapizma. — Vse je mogoče! A jaz sem drugih misli.

Žalostna je naša minolost, in prihodnjost nam ne kaže posebno veselega obraza. Toda vsak narod ima po previdnosti božji svoje posebno mesto na zgodovinskem odru. Ali naj bi bil narod slovanski postavljen od Boga le za kulise na odru? Nisem predrzen, če trdim, da ima ali bode vsaj imel tudi ta narod pomen v zgodovini človeštva. Kolo zgodovine bode se zavrtilo, in narodi, ki so sedaj na

vrhunci, zatočé se s kolesom nizdolu, in drugi vzdignejo se kvišku. Trpljenje in delovanje človeško ni še končano. Delal je duh, kakor piše odličan naš pisatelj, sedaj naj prične delo svoje — srce. „Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe“, govoril je Odrašenik. Dokler se ne obrusijo značaji narodov, dokler si narodi niso bratje v pravi veri in ljubezni, ni še končana svetá zgodovina. In daleč smo še od tega.

Bratoljubje torej izprazni naj prepađe mej narodi, srce naj združi človeški rod. Slovan vé, kaj je sužnjost, saj je služil dolga stoletja, torej tudi vé, kaj je trpljenje. Srce mu je mehko kakor lipe skladni les, on naj prevzame kulturno nalogo, da izvrši, česar niso še storili drugi narodi. S tem naj se maščuje nad svetom, da ozdravi socialno zlo, ki se kaže v tisočeri oblikah. So li moje želje le „pobožne“? Ne, ako stopi Slovan na dan v roki s čistim evanglijem bratoljubja, ako se oprosti zastarelih oblik grških in se vrne v polnem številu nazaj v naročje čiste resnice; a ta je le jedna. To se bo zgodilo prej ali slej, in tedaj bodo propali narodi obračali oči v svojega rešenika, ki je z božjo pomočjo rešil socialno vprašanje. Za to idejo živi

Vaš Tihomil.

danje. Glavno njihovo delovanje bo izvolitev novih odsekov in pa sestava departementalnega proračuna. Vrh tega bodo morali povedati tudi še svoje mnenje o dveh vprašanjih, in to vsled želje dotičnih zborniških komisij. To je vprašanje o predruženju še obstoječih davščin „in natura“ v doklado k zemljiškemu davku in pa vprašanje o reorganizaciji prefektur in podprefektur. Razsodba generalnih svetnikov o teh dveh točkah bo morda vir jako temeljitim preosnovam. — Vzlic temu, da se kaže Floquetovo ministerstvo na zunanje tako mirno, smatrati se mora njegovo stališče vendar omajanim. K temu je deloma pripomogla tudi trojna zmaga Boulangerjeva; jasno je, da tirja občno mnenje odločnejše vladno postopanje zoper Nemčijo. — Mornarični minister Krantz je ukazal, da se oboroži osem oklopnih v toulonskem pristanišču. Po desetdnevnih vajah se bodo zopet razorožile.

Rumunska vlada naznanja po časnikih, da ne namerava sklicati starih zbornic, marveč jih bo razpustila vže koncem avgusta in razpisala nove volitve. Čaka le še, da se povrne kralj, potem pa mu bo takoj predložila dotične dekrete v potrdilo. — V prometu je več ponarejenega zlatega denarja. Ta denar je kaj dobro ponarejen ter se sumi, da je došel iz Anglije. Zaprli so več Turkov, ki so izdajali ta denar.

Reuterjevo izvestje poroča iz Simle: Izak kan, gubernator v *Afganistanu* in Turkestanu, je odklonil emirovo povabilo, da bi prišel v Kabul ter se kaže njemu nasproti jako odurnega. Del vojne se je obrnil proti Izaku kanu na emirovo korist. Posadka v Maimeni je odstavila poglavarja, kojega je imenoval Izak kan. Vsled prošnje te posadke za novega poveljnika je heratski gubernator odposlal brata tamošnjega nadpoveljnika kot naslednika odstavljenemu gubernatorju. Bojev ni bilo. Veljavnost emirova je utrjena.

Brazilijski cesar se je dne 22. t. m. povrnil s svojo družino v Rio de Janeiro. Narod je glasno kazal svoje veselje, da ima zopet med seboj svojega priljubljenega vladarja.

Izvirni dopisi.

Iz Mavelra pri Črnomlju, 23. avgusta. Po vsej širnej Avstriji praznujejo ali so vže praznovali zvesti Avstrijanci razne veselice v proslavo 40letnega vladanja našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I. In da ne bodete mislili, da se mi Belokranjci ob tako slavnostnih prilikah kar nič ne ganemo, in da bodete preverjeni, da tudi nam še vedno bije zvesto srce za slavno Avstrijo in verne Habsburžane, to sta jasno pokazala dva slavnostna dneva 18. in 19. dan avgusta t. l. v Črnomlju. Bogat program, katerega je poslal slavnostni odbor skoraj vsem bližnjim občinam, zadovoljeval nas je po vsem.

V soboto dne 18. t. m. zjutraj na vse zgodaj naznanjal je grom topičev, da je mestu Črnomelj ta dan posebno slavnosten dan. Točno ob 9. uri bila je v farni cerkvi sv. maša z veliko azistencijo v prisotnosti vseh uradniških in občinskih oblastij, na čelu vsem okrajni glavar marquis *Gozani*. Koj po sv. opravilu zbere se vsa slavna gospoda, požarna bramba z godbo in brezbrojna množica občinstva okoli lipe, katero je dal slavnostni odbor prejšnji dan zasaditi v spomin slavne prilike. Kmalu potem pride čast. duhovščina z veleč. g. Jos. Rometom, župnikom podzemeljskim, ki

je vpriči vseh drevo blagoslovil. In zdaj izpregovori g. mestni župan Fr. Susteršič. Kratko in malo, vendar dokaj pomenljivo je govoril. „Mesto Črnomelj“, rekel je „praznuje danes spomin 40letnega vladanja našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I. V to ime zasadili smo to lipo, katero je preč. duhovščina danes blagosloвила. S tem pokazali smo veliko spoštovanje do presvetlega cesarja Franca Jožefa I. Zato se bo tudi ta lipa od danes zanaprej imenovala „Franc Jožefova lipa“. In v to ime kličem: Bog poživi našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I.“ Burni odmev navdušenih „živio“ razlegal se je daleč na okrog. Lahen vetrič je začel pihljati in razšli smo se.

Istega dne na večer bila je razsvetljava praznično oblečenega mesta in godba. Vkljub neugodnemu vremenu nabralo se je občinstva, da se je vse trlo. Klici navdušenja gromeli so tako rekoč iz grl mladega in starega.

Težko pa smo pričakovali družega dne. In res, točno ob 5. uri zagromé zopet topiči in godba zaigra po mestu gori in doli. Toda dež je vže kar curkoma lil in skoraj smo že obupovali. Tudi ko je bilo treba vže odriniti na odločeni prostor k veslici, še ni prenehalo. Še le proti 5. uri popoldne se je bilo nekoliko razvedrilo. Takoj se napotimo na mestni grič. Prišedšim na odmenjeni prostor, govori g. okrajni glavar. Najpreje pozdravi vse došle goste. Slika nadalje našo dolžnost nasproti presvetlemu vladarju, pravi tudi, da se pretaka po naših žilah še vedno tista kri navdušenja in zvestobe, katero so nekdanj prelivali naši očetje za slavno Avstrijo. Sklene s kratkim „živio“; čemur je občinstvo navdušeno odgovarjalo. Koj potem uvrsté se brhke Črnomaljke v lepe narodnej noši k plesu „kolo“. Boljše in lepše bi ga ne izvršile niti rojene koloplesalke, kakor so ga te. Temu sledilo je petje lepih narodnih popevk. Zdad zakrožijo dekleta s svojimi lepoubranimi glasovi, a jedva utihnejo ti že zagromé močna mešana grla vrlih ognjegasev. Izvršili so ti in one svoje točke v splošno zadovoljnost. Pričakovali smo tudi kaj umetnega petja, pa ga je neki zadušilo slabo vreme. Pogrešali smo tudi drugih naznanjenih točk, tako da je iz programa nastal programček. Vse le radi slabega vremena. Pač je bil nekdo nekoliko zrojil ter stresel iz svojega šaljivega koša nekaj drobtinic, katere smo kaj hlastno povžili. Mej vsem tem pa so goreli kresovi po nekaterih hribčkih. Krasne rakete z mestnega hribčka so kaj poveličavale slavnosten večer. Toda približeval se je že tretji dan, zato smo se tudi vsi veselili in zadovoljni počasi pobirali zopet v mesto.

Vrlim Črnomaljem pa kličemo: Slava!

Z Fužin, 22. avgusta. Kakor drugod, praznovali smo tudi pri nas dan 18. avgusta kot šolski praznik. Ob sedmih bila je slovesna sv. maša. Po opravilu zbrali so se otroci z več drugimi povabljenimi gosti v praznično olupšani šolski sobi. Tu bil je otrokom najpoprej pojasnjen pomen dneva, na to vrstile so se dnevu primerne deklamacije in pesmi ter s cesarsko himno je bila zaključena dopoldunska slovesnost. — Popoldne bila je šolska veselica pod

milim nebom. Prostor za to odločen bil je pred gradom pod Klanjcem, kamor sta učitelj in župnik spremila otroke ob štirih. Bilo je 82 šolskih otrok, nekateri se zaradi paše niso mogli vdeležiti. Najprej bili so pogoščeni s klobasami, kruhom in pivom, nato vsi prav obilno obdarovani z različno zimsko obleko, s podobami cesarjevimi, šolsko opravo in različnimi igračkami in po vrhu dobil je še vsak pet čisto novo kovanih krajcarjev, svetlih kakor cekini.

Vmes bila je prosta otroška zabava, pri kateri so „bili pisker“ z zavezanimi očmi, skakali v vrečah in igrali druge domače igrače, pri katerih so si spretnejši zaslužili marsikatero desetico, ker navzoči gostje bili so posebno radodarni. Med igro se je zmuzal marsikateri šolar k možu, ki je tam blizu pod lipo prodajal sadje ter mu nesel „shranit“ nove cesarske krajcarje.

Pogoščevanje in obdarovanje otrok oskrbela je gospa fužinskega posestnika z nekaterimi drugimi odličnejšimi gosti. Otrokom ostal bo prijetni dan gotovo v spominu.

Iz Prage, dne 22. avgusta. Kmetijska društva in zastopništva karlinskega, smihovskega in vinohradskega okraja priredijo s sodelovanjem kmetijske družbe za češko kraljestvo in kmetske družbe na Moravi v dan sv. Vaclava (28. sept.) na žofinjskem otoku shod čeških poljedelcev iz Češke, Morave in Šlezije, in sicer bodo slavnosti trajale tri dni v štiridesetletni spomin odprave kmetske robote. To bode za jedno velika in prva manifestacija vsega kmetijstva po češko-slovanskih pokrajinah. Toda ta spomin je prevažen in tudi vreden, da se oslavi z največjo dostojnostjo v mestu, koje je mati vseh čeških mest. V povišanje vnanjega leska vdeležé se slavnosti v narodni noši banderiji na konjih, dalje kmetske in druge korporacije. Čisti dobiček vseh teh zabav namenjen je zopet „Osrednji Matici šolski.“

Živahno gibanje vlada zadnje dni mej češkim Sokolstvom za izlet v Ljubljano k sokolski 25letnici, in smelo smem reči, da bode zastopano častno. Izletni odbor pražkega „Sokola“ poskrbel je znižano vožnjo, skupna stanovanja in druge stvari za vdeležnike. Izletniki odpeljejo se iz Prage dne 5. septembra po železnici Frana Josipa preko Šlira, Selzthala, sv. Mihaela v Glandorf, Beljak, Trebiž in v Ljubljano. Vožnja do Ljubljane in nazaj bode stala 20 gl., do Benetek 25 gl., in bode trajal izlet 7 dni. Do sobote mora biti vse v redu. Vsaka, še tako skromna deputacija vzela bode seboj zastavo. Popeljejo pa se naši „Sokolci“ iz Prage v občanski obleki in stoprav v Trbiži preoblečejo se vdeležniki v sokolsko obleko. Veselé se pa zlasti naši „Sokoli“ na tekmovalno telovadbo, da poskusijo mišice svoje z jugoslovanskimi brati.

Početkom julija odpotoval je tukajšnji ameriškanski konzul g. Karol Jonaš v Ameriko na odpust, da pri tej priliki pohodi predsednika Clevelanda v Washingtonu in dom svoj v Racine (država Wisconsin). Vsi listi angleški v Ameriki pišejo jako pohvalno o njegovem poslovanju, zlasti pa baltimorski „Sun“ in „The Baltimore Daily News“. Gosp.

I — lj?

Že dolgo dolžan sem Vam odgovor, g. vrednik; evo ga! — Črke nam Slovincem v obče že zdavnej preglavico delajo. Prestali smo glagolítico, po mažarsko skrojeni pravopis P. Petretič-a, Bohoričico, Metelčico. Hvala Bogú, sedaj imamo abecedo na trdnih nogah; a — da naša bistroumnost, jezikoslovna spretnost itd. ne otrpne — skušamo od časa do časa svojo „prirojeno“ jezikoslovno*) darovitost ali bistro glavo ob posameznih črkah dokazati. Tako se spravlja na pr. „Dom in Svet“ nad l in v. Zakaj bi se li i jaz ne smel baviti s črkama „l“ in „lj“, posebno, ker ste temu razmotrivanju Vi, gosp. vrednik, povod dali! Vtaknili ste namreč v neki številki moje pošteno češko imé „Bedlivi“ v slovensko surko „Bedljivi“. Ne zamerim Vam, ker se tudi v tej obleki dobro počutim. A rojen sem takó, da mi razne „naklade“, „priklade“, „doklade“ in „odklade“ (v zadnjem obziru najbolj odklada resne izvršbe §. XIX. drž. tem. zakona) rade presédajo ali zgago napravljajo . . . Samo eno vrsto „kladov“ bi v tem trenutku poznal, katerih bi se možda nikdo ne branil.

*) G. stavca prosim, naj pri tej besedi posebno dobro pazi, da mu „stavski škrat“ tiskarskih črk ne pomeša, da bi stavil „jezični“. To bi bilo, kar mene zadeva, očitno žaljenje časti, prestopok, spadajoč pod §. 488. poostren s §. 494, lit. b), tiskovnega — pardon! — kaz. zakonika.

namreč — „zakladov“, t. j. velikih loncev ali železnih skrinjic, polnih lepih, svetlih zlatnikov, srebrnjakov itd. Oj!

A kam sem zavozil! Mislil sem govoriti o tem — res! — da ste črki „l“ v mojem imenu dali doklado „j“.

Razven tega, kar sem že spredaj povedal, da je moje ime češkega izvira; da so i meni — kakor ljublj. in drugim obrtnikom — naklade sploh ne ljuba iznajdba: imam do „j“ še posebno antipatijo radi tega, ker se dosti „čudnih“ besedi pričinja s to črko. Vzemimo:

„Jezuit“: — strašna bolezen, ki posuši možgane in mozeg mnogim ljudém! Že beseda sama provzroči božjast in druge jako čudne prikazke. Tako na pr. je lansko leto sama beseda „jezuit“ celó slavnemu celovškemu magistratu (in to hoče nekaj reči!), ne pravim, možgane medla, temveč preglavico delala. Posebno razvnela pa je še glavo „havptmanu“ celovških, prav za prav „generalu“ koroških gasilcev in prostozidarju, g. Jergitschtsch-u (edino prava ultragrmanška pisava), konečno pa mu je še — sapo zaprla! V beli Ljubljani menda ta bolezen ni tako ljuta, ker ste poštenjaki.

Jelen: — strasten rogovilež, ne le v francoskem parlamentu, nego tudi po mnogih drugih društvi, „schulvereinich“ (da ne bere kdo: suho-

vernih!), shodih, skupščinah in „saborih“ (izvemši zagrebačkoga). — V najnovejšem času razgraja, razsaja, breca in buta na polji — kneza Lichtenstein-a. —

Jež! — Hujši, zbadljivejši in nevarnejši sitnež, kakor Vaš „Sviftijanec“, kateri ima tudi ominozni (zlovestni) „j“ v svojem imenu. — Ne vidite in ne čitate na vsakej bodici kak §. tisk. zakona, ali vsaj kak s §. 19 pripiljen (seveda „stvarén“) popravek? Ali niste . . . è, tiho!

Jajca! — Smradljiva jajca! — Južno ovočje, katero dozori ob času volitev sredi — kočevskega mesta. Služi samó za domačo rabo, kajti kočevski krošnjariji se ne upajo s tém blagom po širocem svetu. Tega ovočja se znajo tudi nézne Kočevarice spretno posluževati!

Janičar! Nam Slovincem (osebno koroškim) do cela neznana (?) stvar.

Jud! — Rastlina, katero Tušek med „kljuna-ricé“ (Gruinales) pod imenom „nedotika“ (Impatiens noli tangere) uvrščuje. Nekaterim prirodopiscem (Bog varuj, da bi i mene med take šteli!) se pa dozdeva, da ta rastlina spada v vrsto „zajedalek“ (Orobanchae) ter se ima imenovati: „luš“ (Lathraea Squamaria).

Brez „l“ se ne sme brati! Seveda nekateri „pristranski“ prirodoslovci, tudi Schönerer, to rastlino le smatrajo za — živalico, katera srbotno ali srbeče

Jonaš dospel je torej v Novi York preko Havra dne 2. avgusta v Baltimore s svojo hčerjo. Kakor gosp. Jonaš piše, izvozilo se je iz Prage leta 1887 v „Zedinjene države“ blaga za 2,487.801 dolarjev. Od tega spada na steklarsko blago 904.578 dol., porcelanstvo in prsteno blago 500.000 dol., gumbe 183.204 dol., baržune 174.162 dolarjev, rokavice 146.173 dol. in zlatarske izdelke svota 62.204 dol. Baltimorski Čehi pozdravili so gosp. Jonaša v ondotnem „Bohemian Hall“ (češka dvorana), jako lepim načinom, a tudi baltimorski župan g. Latrobe ga je obiskal.

Kako slujejo češke skladbe a ne samó blago v tujini, poročam vam konečno, da je na birminghamskem glasbenem festivalu, koji se ima vršiti od 28. do 31. t. m., na vspeh tudi Dvořákova sloveča „Stabat mater“. Ta prekrasni oratorij bil je najprej izveden na Angleškem, in od te dóbe širila se je slava tega oratorija po vseh večjih mestih. Birminghamski festival vodi znameniti kapelnik dr. H. Richter z Dunaja.

Vspored temu festivalu je jako zanimljiv, in oprostite, da ga vam tu navajam: 1.) „Elija“, oratorij od Mendelssohna; 2.) „Stabat mater“, oratorij od Ant. Dvořáka; 3.) „Judith in Holofernes“, nov oratorij od dr. H. Perry-a; 4.) Berliozov „Requiem“; 5.) „The Chottars Saturday night“, nova kantata od dr. Makenzie-a; 6.) „Callirhoe“, nova kantata od dr. Bridgée. — Dasi se Angleži v dramatični godbi, torej v spevoigri, ne odlikujejo, vendar so na glasbenem polju lepo napredovali. Čehom pa je v veselje in čast, da so njihove skladbe na Angleškem takó omiljene. Konečno omenim naj še, da so se pri lipskih slavnostih glasbenih izvajale dne 7. t. m. te-le slovanske skladbe: Dvořákovi „Slovanski plesi“, dva baleta iz Rubinsteinove „Ferramora“ (Rubinstein pa ne piše v ruskem narodnem smeru) in Glukova „Kamaranskaja“.

Iz Gorjan, 24. avgusta. Kakor povsod v širni Avstriji, tako smo tudi pri nas hoteli praznovati z malo veselico štiridesetletno vladanje našega presvetlega cesarja. Že mnogo poprej sešli so se naši poštenti možje z velečastitima duhovnima gospodoma, gospodom nadučiteljem in gospodom županom v „Gorjanskem Domu“ ter so določili za to veselico minolo nedeljo 19. t. m. Nekaj dni poprej razobesili so na „Gorjanskem Domu“, farovži, šoli in drugih hišah slovanske in cesarske zastave. V soboto zvečer po „Ave Maria“ so mej streljanjem topičev jako lepo in okusno razsvetlili imenovana poslopja s krasnimi transparent, lampijoni, svečami in bengaličnim ognjem. Po bližnjih gričih pa so zažgali velike kresove, ki so naznanjevali vsej ravnini do starega Kranja, da se v našem kotu godi nekaj posebnega. — V nedeljo bila je ob desetih slovesna sv. maša, pri kateri so peli otroci; nekaj pesmi pa je zapel moški kvartet, za kar gre prva čast gosp. učitelju-tenoristu Razingergju in domačemu gosp. nadučitelju, ki je z velikim naporom vadil otroke v petji. G. kapelan Mrak nam je pa v svojem govoru predstavil cesarja kot božjega namestnika. Po sveti maši dobili so otroci v šoli spominske knjižice in podobe. Popoludne po opravljeni službi božji se je razven

in žeče vpliva na život socijalnega življenja. — Pišimo besedo „Jud“ z domačimi črkami, a po hebrejskem običaji (opušča je samoglasnik, kateri se potem povoljno uvrsti) in mi dobimo „j'd“, kar smemo brati kot „jad“ (strup) . . . Ako pa zadujo besedo po hebrejskem običaji, t. j. od desne na levo beremo, pokaže se nam beseda kot — „daj!“ — Iz gotovega vzroka ne bodem pisal komentarov.

Še mnogo besedi imam, katere mi pristujejo s črko „j“. Da Vas pa preveč ne dolgočasim, omenjam samo še nekatere prav površno: „jasli“, iz katerih zobljejo še drugi, a ne samó našinci; — „jastreb“, ki skube našo mladino obojega spola v raznih zavodih v verskem in narodnem oziru; — „jegulja“, polška riba, ki zna v podobi interpelacij itd. itd. slovenskih drž. poslancev jako spretno med prsti gospodov ministrov — „uekam švigniti“; — „jetra“, koja se nam Slovencem od prevročih objemov od strani vlade in v nas zaljubljenih sosedov še niso vnela; — slednjič: „juha“, katero je Vam, gospod vrednik, nedavno nekdo — dobro zasolil!

Zagotovljen, osigurjen ali prepričan, da sem zadostno vtemeljil pisavo svojega imena brez vsacega „jora“ ali „jera“, ostajam, kakor gotovo tudi čast. čitatelji „Slovenca“, katerim ni nič tega mar, da bi se „lulika“ na naše narodno polje zasejala.

Bedlivi.

otrok zbralo na Kaeonovem vrtu mnogo ljudstva, ki se je ves čas vedlo tako mirno in spodobno, da se tuji gosp. gostje iz Bolgarije, Češkega, Kranja in Ljubljane takemu redu niso mogli načuditi. Gorjanci! s tem ste pokazali, da Slovenci nismo več divjaki, kakor nas še vedno opisujejo nekateri zagrizeni nemški kulturonosci. Hvala in slava Vam za to!! Veselico počastili so tudi domača duhovna gospoda in gospod župnik iz sosedne Dobrave. Ko je bilo vse občinstvo na svojem mestu, otvoril je g. nadučitelj Žirovnik s primernim slavnostnim govorom veselico; nato so otroci mej streljanjem topičev zapeli cesarsko pesem. Pričele so se potem deklamacije:

1. Za ta dan zložena pesem, ki se glasi tako-le:

Cesarjev dan.

Po dolih razlega mogočen se strel,
Po mlajih vihrajo zastave.
Naš narod današnjega dne je vesel:
Ves narod z gorã in planjave.

Tu zbrali smo se, da praznujemo dan,
Ki ravno za nas prevesel je:
S tem dnevom očeta dobil je Slovan,
S tem dnevom živeti začel je.

Minolo bo letos že štirideset let,
Kar cesar Fran Josip nas vlada.
Res — blažjega carja ni videl še svet!
On oče je naš, naša nada.

Roko nam podal je, krivico zatrl;
Razdril je žuleče okove.
On revnim premnogo solza je otrl,
Kdo šteje dobrote njegove?!

Zato se hvaležno spominjamo mi
Dobrot teh nešteti vladarja.
Zato tudi dan ta praznujemo mi,
Zato mi proslavljamó carja!

O cesar presvetli, premili vladar!
Ohrani naj Bog Te let mnogo!
Da še boš, kot bil si, skrben gospodar,
Ki varuje deco ubogo.

Hvaležni otroci Ti bodemo mi,
Zvesti in udani do smrti.
In proti sovražnikom bodemo mi
Jeklen in nezrušen stebèr Ti.

„O Oče dobrotni ozri se z nebã!“
Goreče Te prosimo zbrani:
„Ti čuvaj cesar premilostnega!
Še mnogo nam let ga ohrani!“

2. Gregorčič: a) „Domovini“, b) „Svoj dom otmimo“. 3. Iz šolskega berila: a) „O moja Avstrija“, b) „Rudolf Habsburški“, c) „Otrokova cesarska pesem.“ Za prostovoljne doneske so bili potem otroci jako dobro pogoščeni. Po kratkem oddihljeji pričeli so semali dramatični prizori: „Veseli pastir“, „Slamnat mož“, „Kosec“ in „Otročji glasi v majniku.“ Otroci so vse te prizore, kakor tudi deklamacije proti vsemu pričakovanju dobro izvrševali: marsikaterega očeta ali mater videl si pri posameznih točkah solznega!

Ko se še otrok zahvali dobrotnikom, so otroci paroma, kakor so prišli, mirno odšli vsak na svoj dom. — Vsem, zlasti pa otrokom, ostane ta dan gotovo v veselem spominu.

Dnevne novice.

(Krepka izjava.) Liberalni listi in celó uradni list — se hvalijo z najetimi in v tiskanih polah doposlanimi zaupnicami, katere pošiljajo nemškutarske občine deželnemu šolskemu совету. Da so take nemškutarske občine med koroškimi Slovenci v manjšini, pokazala je zadnja volitev v Velikoveci; vendar pa hočejo govoriti v imenu vseh koroških Slovencev, kakor se je od nekaj godilo, da se je dunajski vladi metal pesek v oči! V Velikoveci zbrani slovenski volilni možje pa so sklenili, tej prevari enkrat za vselej konec storiti. Njih 69 (devet odšlo jih je že prej domov) podpisalo je sledečo prošnjo na c. kr. dež. šolski совет:

„Preslavni c. kr. deželni šolski совет!

Občinski in krajni šolski zastopi nekaterih koroških sosesk so nasproti presl. c. kr. dež. šol. совету napravili ugovor zoper državna poslanca Kluna in dr. Gregorca, ki sta zagovarjala pravice koroških Slovencev zastran šol, in so objavili zaupnico c. kr. dež. šol. совету za njegovo dosedanje postopanje in vredbe v slovenskih šolah.

Gledé tega, da omenjeni občinski in šolski zastopi ne morejo govoriti v imenu vseh koroških Slovencev, in gledé tega, da se njih nazori večinoma ne strinjajo z našimi željami, usojamo si podpisani volilni možje velikovškega okraja zgoraj omenjeni zaupnici ugovarjati in ob enem prositi: Vis. c. kr. dež. šolski совет naj nam uravna šole po naših željah in potrebah, in naj skrbi, da se bode

naša mladina poučevala v slovenskem, materinem jeziku.

V Velikoveci, 14. avgusta 1888.

(Sledí 69 podpisov volilnih mož.)“

Teh 69 mož predstavlja nam mišljenje večine prebivalstva v velikovškem okraji. Kajti ko bi ne imeli zaupanja svojih občin, ne bi bili izvoljeni za volilne možje. Njim nasproti je stalo le 33 mož družega mišljenja, torej še ne tretjina vseh volilnih mož celega okraja. Kaj potem štejejo izjave nekaterih občin, ki so slučajno v nemško-liberalnih rokah? Radovedni smo, ali bo celovška gospóda tudi proti tako važni izjavi oči in ušesa zatisnila?

(„Mir“.)

(Nj. ces. visokost nadvojvoda Rainer) pripeljal se je danes zjutraj s kurirnim vlakom v Ljubljano, nadzorovat tukajšnje deželne brambovee.

(Kranjskemu deželnemu zboru) predložil bo deželni odbor več predlog. Jedna teh je prememba sedanje postave o prepovedanem času divjačine, in sicer se bo podaljšal za več vrst divjačine v soglasi z dotičnimi postavnimi določbami za Štajersko in Koroško; divji golob pa bo kot škodljiv ptič izročen lovcem na milost in nemilost. Prodložena bo tudi predloga o donesku dežele kranjske za tehnična dela pri vrejevanji Krke. Donesek je proračunjen na 2500 gld.

(Msgr. Enzebij Senpreni), apostolski vikarij ali škof v Kiri, provinciji Hu-nau, biva od četrta pri č. oo. frančiškanih v našem mestu. Domá je od jezera Como v Lombardiji ter pripada redu sv. Frančiška lombardijske provincije. V Kini je že 32 let misijonar in je bil v tem času večkrat v smrtni nevarnosti. V svojem misijonu prizadeva si posebno otévati od starišev zavržene otroke, vzlasti še deklice. Pri odhodu iz Kine imel je v svoji sirotišnici 670 otrok, ki vedno vpijejo: kruha:

(Sokolova petindvajsetletnica.) Češki Sokoli bodo zastopani jako mnogobrojno iz Tabora, Plznje, Melnika, Češkega Broda, Vinogradov in Vamberca. Češki vlak odpeljal se bode iz Prage v sredo dne 5. septembra ob 10. uri 30 min., v Ljubljano dospe vlak dne 7. septembra ob 5. uri popoludne. V našem mestu ostanejo dva dni, potem se odpeljejo v Postojino in Trt.

(V Vipavo) se odpelje v ponedeljek zjutraj g. ces. svetnik Murnik, da ustanovi v tamošnjem okraji obrtne zadrüge.

(Vojaki,) ki so se vdeležili vojaških vaj v okolici ljubljanski, zapusté jutri naše mesto ter odrinejo na Štajersko k vojaškim vajam tretjega vojnega kora v okolici celjski.

(Kupovanje konj za c. kr. armado.) C. kr. poljedeljsko ministerstvo je v sporazumljenji z vojnim ministerstvom sklenilo, da pri premovanji konj na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem dotični častniki kupujejo konje za topničarstvo. Konji morajo biti stari najmanj pet in največ sedem let. Ježni konji za topničarske podčastnike morajo biti visoki najmanj 158 cm, vprežni konji pa najmanj 161 in največ 168 cm.

(Imenovanje.) „Liečnički Viestnik“ poroča, da je dr. Schmiermaul, zdravnik v Djakovu, imenovan mestnim fizikom v Brezicah.

(Tiskovna pravda) vršila se bo prihodnji mesec pred tukajšnjim deželnim kot porotnim sodiščem proti gospodom J. Paulinu, Andreju Jezerniku in vredniku „Laib. Ztg.“ Neki Albin Sockl z Dunaja toži imenovane gospode zaradi nekega inserata na podlagi §§. 488 in 491 kaz. zakonika.

(Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) vdeležilo se bode jutri slavnosti na Vrhniki ter prevzelo pevski del na prošnjo tamošnjega odbora.

(Nov odvetnik) V „Naši Slogi“ čitamo, da je znani domoljub g. dr. Andrej Stanger dne 23. t. m. položil odvetniško prisego in bo pričetkom septembra otvoril odvetniško pisarno v svojem sodnem mestu, v Voloskem.

(Iz Zadra) se poroča, da so lopovi umorili blizu Spljeta župnika Vulića. To je v kratkem že drugi slučaj.

Raznoterosti.

— Kakó se kaznujejo — bogovi, o tem se poroča iz Fuchu-ja na Kitajskem. Nekaj mladih ljudi obrnilo se je s prošnjo do malika v nekem templju, naj se za-nje mašuje nad njihovimi sovražniki. Slučaj je hotel, da je ravno v tem času umrl tartarski poveljnik tamošnje vojne; narod je začel zaradi tega govoriti, da je to storil naprošeni bog. Podkralj te provincije je takoj ukazal, naj zgrabijo boga in kaznujejo. Prefekt je šel s pod-

kraljevim poveljem v tempelj ter dal zgrabiti pet črevljev visokega — lesenega boga. Izruvali so mu steklene oči, da ne bi videl, kdo ga bo obsodil, in da ne bi se potem nad njim maščeval. Po temeljiti preiskavi poslalo se je poročilo podkralju, ki je ukazal, naj se odseka bogu glava in potem vrže v vodo. Tempelj pa se je na večne čase zaprl, da bi imelo mesto v bodoče mir.

— Novih železnic zgradila je severna Amerika v zadnjih šestih mesecih 3320 milj. Pri tem pa so računane samo glavne proge.

Telegrami.

Dunaj, 25. avgusta. „Wiener Ztg.“: S cesarskim patentom sklicani so deželni zbori na 10. dan septembra.

Trst, 25. avgusta. Kanonik Mihael Debelak ob 1/2 3. uri popoldne umrl.

Praga, 24. avgusta. Poslanec dr. Zucker je včeraj govoril pred volilci v Ustji. Rekel je, da se bo premenil vladni sistem, ako se bo množilo mladočeško gibanje. Večina zgubi svoje stališče vsled razpada v svojem taboru, ne vsled močne opozicije. Nova vlada bi pritiskala Čehe. Volilci so izrekli zaupnico dr. Zuckru in češkemu klubu.

Orenburg 24. avgusta. Nad 1000 rokodelskih in delavskih hiš je pogorelo; okoli 10.000 ljudi je brez strehe.

Monakovo, 25. avgusta. Avstrijski cesar se je pripeljal; sprejela ga je Gizela.

Rim, 25. avgusta. „Opinione“ poroča, da danes odpluje večji italijanski mornarični oddelek proti Mali Aziji. „Opinione“ dostavlja: Ta nepričakovani dogodek bo dal povod mnogim komentarom. Ako nismo slabo poučeni, namerava vlada dokazati mirovne namene gledé na vnanjo politiko, ker je brodovje odstranila od italijanskega obrežja.

Umrli so:

23. avgusta. Albert Macul, umirovljeni orožniški vodja, 54 let, Trnovski pristan št. 8, pljučnica. — Gustav Rasp, računski praktikant, 20 let, Kolodvorske ulice št. 8, Meningitis.

V bolnišnici:

20. avgusta. Ludovik Znidaršič, posestnikov sin, 11 ur, oslabljenje.

Tuji.

23. avgusta.

Pri **Mattu**: Fran Thomas, c. kr. stotnik, iz Gradca. — Dr. A. Ullman, Burkhard, Tropfawiz z Dunaja. — Treuman, potovalec, iz Nemčije. — Günzel, mazač, iz Nemčije. — Maks Strassberger, uradnik, z Dunaja. — pl. Michitsch, vdova generala, iz Trsta. — P. Romhard iz Monaka. — E. Hasselwender, vdova majorja, iz Monaka. — Zeppich, kandidat, iz Gradca.

Pri **Stonu**: Degasper, Massotti, Pusconi, P. Liebman, Arthur, Marotti, Masseput, iz Trsta. — Karol Bon, z družino, z Dunaja. — Vukolič, duhovnik, iz Dreznika. — Št. Schwab, trgovec, iz Gradca. — Lico, Amar in Hollien z Dunaja. — I. Horaceck, vdova majorja, z Reke. — Kalivoda, trgovec z vinom, z Oggerskega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
24.	7. u. zjut.	739.1	11.6	brezv.	megla	0.0
	2. u. pop.	737.0	22.8	sl. vzh.	jasno	
	9. u. zveč.	736.5	16.6	sl. zap.	"	

Srednja temperatura 17.0°C., za 1.0° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

25. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 05 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16%	82 " 80 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 " " "
Papirna renta, davka prosta	97 " 95 "
Akcije avstr.-ogerske banke	870 " " "
Kreditne akcije	314 " 90 "
London	123 " 60 "
Francoski napoleond.	9 " 78 "
Cesarski cekini	5 " 88 "
Nemške marke	60 " 32 1/2 "

Zahvala.

Pvodom 4 letnega vladanja našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I. so za pogoščenje mnogobrojne šolske mladine trebanjske dvorazrednice zelo veliko darovali: visokorodna grajščakinja gospa pl. Gressel, deželnega sodišča svetovalec gospa Sajec, stotnika gospa Gressel, c. kr. okrajni sodnik gospod Golja, velečestita gospoda dekan Frellich in kaplan Nemeč; razun teh tudi vsi drugi uradniki c. kr. sodišča in c. kr. davkarje, c. kr. notar Bratkovič, c. kr. majorja v pokoju gospoda Smola in Terbuhovič pl. Schlactenschwert, več drugih zasebnikov in trgovecev. Vsem tem dobrotnikom šolske mladine se v imenu te in v imenu krajnega šolskega sveta izreka najtoplejša zahvala.

TREBNJE dne 24. avgusta 1888.

lg. Klemenčič,
pred. namestnik,

A. Jerše,
nadučitelj.

ZAHVALA.

Ker mi ni mogoče, vsem prečastitim in častitim gospodom, ki so mi k mojemu imenovanju stolnim proštom ali pismeno ali brzojavno čestitali in s tem svoje veselje razodeli, pismeno se zahvaliti, naj dovolijo, da po tej poti svojo prisrčno zahvalo izrekam.

(1)

Dr. Klofutar.

Javna zahvala.

Neki neimenovani blagi dobrotnik in domorodec je slav. c. kr. okr. glavarstvu v Postojni izročil 1000 gl., da jih med štirideset najrevnejših oseb sodnih okrajev Postojina, Senožeče in Ilir. Bistrica v znesku po 25 gl. razdeli o priliki 40letnega jubileja srečnega vladanja našega presvetlega cesarja Franca Josipa I. Dne 19. t. m. se je med tri najsiromašnje osebe 75 gl. razdelilo, za kar se preblagemu neimenovanemu gospodu darovatelju najtoplejše zahvaljuje

občina Jablanice v Dol. Zemunu.

Potepan, načelnik.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamenterijo, to je s čopli in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza, tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorcji blaga resnim kupcem franco na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špecialiteto: altarne preproge.

☛ Ceniki s podobami zastoj in franco na zahtevanje.

Odlikovani v Trstu 1882

s srebrno svetinjo.

AVGUST DRELSE, tovarnar peči iz prstenih izdelkov, v Ljubljani.

Izdelovanje in zaloga najraznovrstnejših peči najnovejše sestave

belih in barvenih iz ognjesigurnega gradiva, elegantno in cenó.

Zaloga kemijskih aparatov z najtršim osteklenjem, kojega se ne primejo kisline.

Izvršuje naročila na cevi, nadstavce za dimnike z vetrnjakom, na stavbene okraske, rebra za cerkvene oboke, ognjesigurne opeke in vse v stroko prstenege blaga spadajoče predmete.

(2)

F. P. VIDIC & Co.

priporočata p. t. občinstvu za salone, kavarne, gostilne, privatna stanovanja itd. lepe

lončene peči

po jako nizki ceni ter iz najboljšega blaga izdelane.

(10)

Zaloga v slonovih ulicah

štef. 9.

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje

zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem

priporoča svoje patentovane vstricne zarezane strešnike,

ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so lahki, solidni, lični, po ceni in ker najmanj trpé od mraza in snega.

☛ Poroštvo za tri leta. ☛

Ž njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in celo po Ameriki. — Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica konstanškega patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, kakor tudi Passavant-patenta.

Protí posnemalcem in ponarejalcem se bo de po smislu patentnega zakona najostreje kazenski postopalo. Izdeluje tudi najboljše vrste

(17)

zidarsko opeko, žlebake, steklene zarezane strešnike in strešna okna.

Streha na ogled je na tukajšnjem kolodvoru Rudolfove državne železnice.

Glavni zastop in zalogo za Kranjsko, Trst, Reko, Gorico kot za vse Primorsko, Istro, Goriško in Dalmacijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, Slonove ulice št. 9.

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS - A

Ljubljana,
Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

**cerkvene, hišne in gostilni-
čarske oprave**

po najnižjih cenah. (69)

Cenilniki gratis in franko.

Št. 939.

Naznanilo. (2)

Prihodnji sejem na VESELI
GORI bo dné

1. septembra 1888

v soboto pred Malim Šmarnom.
V nedeljo sejmarije je prepovedano
od visoke c. kr. deželne vlade.

Županstvo Št. Rupert
22. avgusta 1888.

Gospodom šolskim predstojnikom
in učiteljem priporoča

Andr. Druškovič-a

trgovina z železnino in orodjem
mestni trg 10.,

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjerejo in obdelovanje sadnih
dreves, in sicer: drevesno sterguljo,
škarje za gosenice, ročno lopatico,
drevesno žago, sadni trgač, drevesne
škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče,
cepilni nož, vrtnarski nož in drevesno
ščetko; orodja so vsa na **lepo po-
pleskani leseni plošči** vrejena, po
prav nizki ceni. (25)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvijsko v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse
v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot
znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe se oljnatih barv
v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem
lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše
nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medljatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl.
50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po
10 gl., žimnate modroce po 20 gl., vozičke za
otroke, okvire za svete in posvetne podobe
po mogoče nizke ceni.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.
Cenilnik s podobani zastonj in franko.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, **neobhodno potrebno** pa onim, ki imajo
skrbeti za rodbino. Naše življenje odvisno je od tolikih slučajnosti, da ne smemo nikdar
puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši
pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu
udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznamen denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej
rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje
važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl
tako potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani
otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovaneu samemu o dogovorjenej
starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere
prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega
čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konec leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb
za 22.835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (42)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gosposke ulice 12.)

Za čas stavbe

priporoča

Andrej Druškovič-a

trgovina z železnino, Mestni trg 10,

*v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna
in vrata, storje za stokodiranje, drat in cveke, samo-
kolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine
za oboke, priznано najboljši kamniški Portland- in Ro-
man-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak,
kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in
njih posameznadela.*

Pri stavbah,

kjer ni blizo vode neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo,
s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem
mestu dobivati vodo; ravno tako tudi se dobivajo vsi deli za izkopane
vodnjake, železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene
cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene
brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd. (26)

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengenfeder Gyps) za
gnojenje polja.

C. kr. priv. tovarna za

portlandski in hidravlični cement Alojz. Praschnikerja

v KAMNIKU na KRANJSKEM.

Ustanovljena leta 1854.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp.,
Slonove ulice šte. 9,

priporoča p. n. gg. stavbenim mojstrom, arhitektom, stavbenim podjetnikom itd. svoje hidravlični
cement (roman-cement) in portlandski cement, po kakovosti vedno izvrsten in enakomeren, ter
jamči za večjo trdnost, kakor je predpisana v pravilih društva avstrijskih inženjrov in arhitektov. — Ta
cementa sta tudi zaradi tega posebne koristi p. n. naročnikom, ker sta svojstveno mnogo lažja, nego izdelki
večine ostalih cementnih tovarn, zaradi česar je za enako množino cementnega zidovja ali morta treba veliko
manj tega cementa gledé teže. — Tudi priporočamo lepe in zelo trajne mozajške plošče, brušene in
rudeče, naravnobarvene itd. za polaganje tlaka v cerkvah, po prehodih, vežah, na verandah, po
hodnikih, v hlevih itd., klajna korita, okraske in sohe, cementne cevi itd.

Blagovoljna naročila se najnatančneje in najtočneje izvršujejo ter jih sprejema glavna zaloga
v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp., Slonove ulice št. 9. (17)